

Przemówienie
WOJEWODY ŁÓDZKIEGO
na uroczystości święta Konstytucji 3 Maja

Ekscelencjo, Księżę Arcybiskupie!
Panowie Ministrowie!
Szanowni Parlamentarzyści!
Panie Marszałku Województwa Łódzkiego!
Pani Prezydent miasta Łodzi !

Szanowni Państwo Zgromadzeni na Wojewódzkich Obchodach Święta Narodowego Trzeciego Maja w Łodzi!

220 lat temu Polacy uchwalili pierwszą w Europie Konstytucję, która była drugą ustawą zasadniczą w świecie po konstytucji amerykańskiej. Dzieło Sejmu Czteroletniego stało się wielkim zwycięstwem tych, którzy chcieli państwa silnego i nowoczesnego, było triumfem polskiego konstytucjonalizmu.

Konstytucja 3 Maja, która gruntownie zmieniała ustrój Rzeczypospolitej, należy bez wątpienia do najjaśniejszych i najlepiej znanych kart naszej historii. Przypomnijmy jej najważniejsze założenia. Konstytucja wzmacniała suwerenność i stabilność Rzeczypospolitej Obojga Narodów, znosiła godzące w bezpieczeństwo państwa liberum veto i wolną elekcję. Twórcy ustawy zadbali też o reformę wymiaru sprawiedliwości, miastom nadali nowe prawa, poszerzyli również krąg ludzi odpowiedzialnych za losy Ojczyzny, przyznając stanowi mieszczańskiemu nowe prawa i obowiązki. Pod opiekę „prawa i rządu krajowego” wzięli ludność wiejską. Powołując armię, do której tradycji nawiązuje obecne Wojsko Polskie, stworzyli fundament pod budowę nowoczesnych sił zbrojnych.

Ustawa zasadnicza z 3 maja 1791 roku spotkała się z uznaniem i wyzwoliła entuzjazm znacznej części Polaków. Niosła nadzieję na przemiany, których konieczność była coraz powszechniejsza. Była zwiastunem naprawy państwa i ocalenia suwerenności Rzeczypospolitej. Niestety, Konstytucja 3 Maja została szybko obalona, do czego przyczyniła się rosyjska zbrojna interwencja, pruskie wiarołomstwo i rodzimi zdrajcy. Ci ostatni, sprzeciwiając się reformom, zawiązali konfederację targowicką i poprosili cesarzową Rosji, carycę Katarzynę o zbrojną pomoc. Nadeszły kolejne rozbiory i upadek Rzeczypospolitej.

Ale samo uchwalenie Konstytucji 3 Maja stało się dla nas dniem pokrzepienia i narodowej dumy. Dla wielu pokoleń była ona punktem odniesienia, wzorem myślenia o odpowiedzialności za państwo i troski o dobro wspólne.

Niech mi wolno będzie w tym miejscu przypomnieć słowa Ojca Świętego Jana Pawła II, wygłoszone przed 20 laty w czasie nabożeństwa dziękczynnego

z okazji dwusetnej rocznicy uchwalenia wielkiego dzieła Sejmu Wielkiego, który powiedział wtedy: „Po upływie dwóch wieków doceniamy pełniej jeszcze wagę tego dokumentu: odczytujemy w nim prawdę o Polsce zakorzenionej w przeszłości, a równocześnie wychyloną w przyszłość”.

W te pierwsze majowe dni postać Ojca Świętego jest nam szczególnie bliska. Jest dla nas Polaków powodem do szczególnej dumy. W naszych sercach wciąż żywe są emocje i wzruszenia jakich doświadczyliśmy przed dwoma dniami na Wzgórzach Watykańskich podczas beatyfikacji Jana Pawła II. Jest dla mnie zaszczytem, że wspólnie z innymi wiernymi z naszej archidiecezji mogłam być uczestnikiem tego wydarzenia. W poczuciu wspólnoty, szukając w nas tego co nas łączy a nie dzieli wypełniliśmy plac św. Piotra miłością i pokorą do Ojca Świętego. Nad naszymi głowami radośnie powiewały biało-czerwone flagi – nasze narodowe barwy, które zawsze towarzyszą nam w ważnych, dla Polski i Polaków, chwilach. Wiemy, że podobna atmosfera była na wielu placach i ulicach polskich miast i miasteczek, w tysiącach polskich rodzin.

Aby jednak to poczucie wspólnoty zostało w nas trwale zakorzenione musimy w nas samych pielęgnować dobro, przekazywać naszym dzieciom i nam samym właściwe postawy moralne i wzorce.

Dlatego niezależnie od politycznych podziałów i sporów, dzielących nas różnic, w imię hołdu dla dziedzictwa Konstytucji 3 Maja, z szacunku dla mądrości płynącej z nauk i życia Jana Pawła II, z chwały patriotycznych czynów naszych przodków i współczesnych, starajmy się szukać drogi do zrozumienia wzajemnych racji i przewycięzania uprzedzeń. To będzie nasza najlepsza praca dla Polski i jej miejsca w świecie. Pracujmy tak, by – mówiąc słowami Konstytucji Trzeciego Maja – na „błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć”. Pamiętajmy o przesłaniu Naszego Wielkiego Papieża, który mówił do nas – „Jesteście świadkami historii. Przypominajcie, że Wolność jest nam nie tylko dana, ale i zadana.”

Szanowni Państwo,

Na zakończenie bardzo gorące podziękowania kieruję do wszystkich, którzy przyczynili się do organizacji dzisiejszej podniosłej uroczystości. Dziękuję Księdzu Metropolicie za odprawienie mszy świętej i wygłoszoną homilię. Słowa podziękowania za obecność i oprawę uroczystości kieruję do orkiestry górniczej z Bełchatowa oraz do kompanii honorowych i pocztów sztandarowych. Szczególnie serdecznie dziękuję komбатantom i weteranom. Dziękuję również młodzieży i harcerzom, oraz licznie przybyłym delegacjom reprezentującym liczne środowiska zawodowe i społeczne Łodzi i województwa. Nasza obecność tu, w sercu Łodzi, a także na uroczystościach, które dla uczczenia Konstytucji 3 Maja odbywają się w wielu miastach województwa łódzkiego, jest wymownym świadectwem, że pozostajemy wierni „całemu duchowemu dziedzictwu, któremu na imię Polska”.

Niech Majowa Jutrzenka zagości w polskich sercach i niech owocuje miłością, pokojem i sprawiedliwością!